

Allmän trafikplikt anropsstyrd trafik

Inledning

Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) enligt lagen om regional kollektivtrafik (SFS 2010:1065). Myndigheten är den strategiska beslutsnivån för den regionala kollektivtrafiken, och har det politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheten och dess utveckling. Det innebär bl a att besluta om allmän trafikplikt. Region Jämtland Härjedalen äger Länstrafiken i Jämtlands län AB (Länstrafiken) som är den instans som operativt verkställer besluten om allmän trafikplikt.

I juni 2020 ska ett nytt trafikavtal finnas för anropsstyrd kollektivtrafik i hela länet. Trafiken omfattar anropsstyrd linjetrafik och närtrafik.

Med allmän trafikplikt avses

- Ett krav på en trafiktjänst som fastställs av RKM
- Public service obligation, d v s ett offentligt serviceåtagande gentemot invånarna.
- Trafiken skall avse vardagsresande, d v s resor som är en naturlig del av människans dagliga aktiviteter arbete, studier, omsorg och fritidsaktiviteter. Sådant resande kan förekomma under veckans alla dagar.
- Beslut om allmän trafikplikt skall kunna härledas ut det regionala trafikförsörjningsprogrammet.
- Ett trafikföretag skall inte ha något intresse av att bedriva trafiken kommersiellt.

Regional utvecklingsstrategi och trafikförsörjningsprogram

Jämtland/Härjedalen 2030 Innovativt och attraktivt är det övergripande styrdokument för länet, den regionala utvecklingsstrategin. Här anges inriktningen för länets strategiska utveckling. För att nå det önskade tillståndet finns en rad mål, samlade under olika prioriteringar.

Kollektivtrafiken är ett medel för att nå de övergripande samhällsmålen för länet. I regionalt trafikförsörjningsprogram 2016-2020 anges hur kollektivtrafiken ska utvecklas. Målen är ställda utifrån ett ekonomiskt-, socialt- och hållbarhets perspektiv.

Den anropsstyrda trafiken utgör den yttäckande trafiken som möjliggör service till boende i hela länet. Trafiken upphandlas samordnat med särskild kollektivtrafik, god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar, kan därför erbjudas. Trafiken bidrar bl a till Regionala utvecklingsstrategins mål

- En god service kan erbjudas alla invånare.
- Resurssnålare och effektivare.

Nuläge

I upphandlingen ingår anropsstyrd linjetrafik och närtrafik i hela länet. Anropsstyrd linjetrafik är ofta ett komplement till linjetrafik på samma sträcka, och finns vid tidpunkter med liten efterfrågan. Närtrafik har ett begränsat trafikutbud, vanligen 1-2 dubbelturer/vecka. Närtrafik finns på orter med permanentboende som saknar eller har begränsad allmän kollektivtrafik. Närtrafiken går till orter med erforderligt serviceutbud.

Närtrafiken betraktas som sällanresor och har därför enkelbiljettaxa. Trafikutbudet anpassas när förutsättningarna förändras.

För att uppnå en bra samordning av samhällsbetald trafik i Jämtlands län upphandlas den allmänna, anropsstyrda kollektivtrafiken tillsammans med den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst, skolskjutsar och sjukresor). För trafikutövaren ger det större trafikvolym och enhetliga krav på fordon, hållbarhet, bemötande m m. Anropsstyrda transporter, som alla beställs i samma beställningscentral, kan samordnas sinsemellan. Aktuellt trafikutbud framgår av <https://ltr.se/din-resa/nartrafik/> och <https://ltr.se/din-resa/anropsstyrd-linjetrafik/>

2017	Anropsstyrd linjetrafik				Närtrafik			
	Antal resenärer	Netto kostnad	Egen avgift	Brutto kostnad	Antal resenärer	Netto kostnad	Egen avgift	Brutto kostnad
Östersund	4 738	660 654	752	661 406	40	17 796	2 604	20 400
Bräcke	433	131 380	778	132 086	35	10 506	1 123	11 629
Berg	1 484	496 131	4 424	500 555	1 533	495 537	62 892	558 429
Härjedalen	2 163	1 512 013	22 460	1 533 791	207	144 571	11 803	156 374
Krokom	1 231	411 121	2 774	413 895	1 098	285 205	43 089	328 294
Ragunda	431	119 394	765	120 154	350	56 479	10 864	67 343
Strömsund	1 723	921 989	5 413	927 333	146	93 179	9 522	102 701
Åre	1 515	531 784	48 731	580 515	472	109 229	17 124	125 832
Summa	13 718	4 784 466	86 097	4 869 735	3 881	1 212 502	159 021	1 371 002

Jämfört med 2015 har resandet med anropsstyrd linjetrafik ökat, medan resandet i närtrafiken har minskat. Lägg restyperna ihop är resandeökningen ca 8 % och nettokostnadsökningen 7 %.

Övrigt

Trafikstart är juni 2020, och avtalstiden 5 år.

Trafiken bedöms inte kunna utföras på kommersiell grund.

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar

- 1) Trafikplikt läggs på anropsstyrd linjetrafik och närtrafik inom samtliga kommuner i Jämtlands län.
- 2) Beslut om allmän trafikplikt innefattar möjlighet att vid behov, löpande kunna göra anpassningar av utbudet.